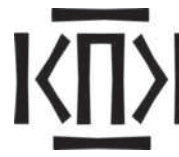

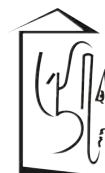
БИЛТЕН

ДАНАС НА РЕПЕРТОАРУ
МАЛИША У ЗЕМЉИ КЊИГА

Народно позориште Лесковац

ПОКРОВИТЕЉИ ФЕСТИВАЛА

Сеадетин Мујезиновић ПОЗОРИШТЕ ЈЕ КОРЕКТОР У ДРУШТВУ

Петог дана фестивала гледали смо представу Регионалног позоришта из Новог Пазара на чијем сте челу. Представа се на духовит начин бави одрастањем и проблемима које оно са собом носи. Као продуцент, чиме сте се водили приликом одабира овакве теме представе и да ли су ваша очекивања испуњена?

Ми врло пажљиво правимо представе и репертоар кад су у питању дечије представе и хоћемо да правимо више дечијих представа. У мору разних садржаја који се пласирају, како у штампаним, електронским емдијима, Интернету, разних ријалити програма, разних програма са сумњивим системима вредности и порукама, мислимо да је позориште место где заиста, посебно наши најмлађи и најдражи, треба да уживају и треба да чују неке поруке које јесу прави систем вредности. Из тог разлога се ми трудимо да правимо представе за децу које су врло маштовите, врло лепе и допадљиве на први поглед а истовремено са врло јасним и јаким порукама. То је била ситуација и са овом представом "Није лако бити дете". У неком поднаслову је "комедија о одрастању". Идеја коју је Мишко Динуловић је била доминантна јесте како то ми гледамо одрастање своје деце, како деца гледају нас и мислим да смо заиста погодили тему. У Новом Пазару су биле овације, новопазарска публика је изузетно примила ову представу. Видим да су деца овде у Лазаревцу уживала у току представе. Све у свему, Регионално позориште ће наставити да ради овакве и сличне представе.

Ваше позориште спада у најмлађа позоришта у држави. Ваша публика такође је најмлађа јер је Нови Пазар град са најмлађим становништвом у Европи. Обавезује ли вас то да се на посебан начин бавите репертоаром за децу и младе?

Од како сам ја на челу позоришта, дајемо посебан значај и приоритет дечијим представама. Кад кажем приоритет, мислим пре свега на квалитет представа, на избор текста, на рад што се тиче већег броја дечијих представа. Два су разлога. Један разлог је мењање система вредности. Ја мислим да је позориште један коректор у друштву, да из позоришта људи изађу богатији, да је позориште храна за душу. Други разлог је неговање позоришне публике. Свет је постао глобално село, на сваком кораку су разне информације, разни програми. Интернет нам је приближио све оно што нам је некад било далеко. И то јесте начин да се негује позоришна публика. Како неговати позоришну публику него правити представе за децу и буквално од малена их навикавати да дођу у позориште а кроз представе им пласирати идеје о животу, неки позитиван систем вредности - неговати

и гајити осећање љубави, имати међусобно разумевање, покушати да проблеме и конфликте решите на један миран и достојанствен начин.

Који су изазови са којима се сусрећете у раду?

Разни су изазови. Управо од тога који буџет имате за прављење представе. Ако хоћете да правите квалитетну представу, то кошта. Морате имати тим људи који су стручни, квалитетни, који знају шта хоће. Морате имати квалитетан текст и морате ући у тај процес који је заиста мукотрпан. За ових 45 минута које ви видите као производ стоји 2-3 месеца даноноћног рада. И то су све некакви изазови које ми као људи који воде позоришта имамо.

На који начин их превазилазите?

Оно што ја донекле видим као решење за све те некакве евентуалне проблеме које имају сва позоришта у Србији јесу копродукције. Имам задовољство да кажем да смо ми већ радили једну копродукцију са "Пулс театром" из Лазаревца "Живи су, није смешно". После фестивала почињемо другу копродукцију. То је добро из много разлога. Прво, прокрвимо ансамбле - два ансамбла која раде на једном представи су много боља него један ансамбл, поделимо трошкове, имамо у старту две премијере и мислим да је то заиста рецепт како правити квалитетне представе, како обновити публику, како заинтересовати већи број људи да дођу у позориште...

Наталија Ђуровић

Миодраг Динуловић

ПОЗОРИШТЕ НЕ ПОСТОЈИ БЕЗ УКУПНЕ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ СВИХ ЉУДИ КОЈИ ГА ЧИНЕ

У представи "Није лако бити дете" на веома духовит начин приказујете одрастање и проблеме које оно са собом носи. Какве су реакције деце а какве родитеља након представе?

Ово је весела опомена свима нама колико смо изгубили такта за сопствену децу и колико нам је језик агресије постао примаран. Деца читају те ситуације које ми њима приказујемо као комичне, они се јако њима смеју јер, по мени, смех је лек да испразните своје негативне емоције и своје фрустрације и страхове. Ово је опомена родитељима да помисле како то изгледа кад почну да вриште на своју децу и деци да морају наћи бољи начин да своје родитеље припитоме тиме што ће они бити ти који ће знати како они њима да приступе. Деца реагују јако добро зато што смо нашли тај језик којим се њима обраћамо и они на то реагују добро и учествују.

На почетку представе кажете да нема позоришта без добре публике. Каква је најмлађа позоришна публика у данашње време?

То зависи од тога какво им је позориште у граду у коме живе. Ако позориште озбиљно, одговорно и посвећено ствара за децу, та деца, на пример у граду Зрењанину ја нисам могао да претпоставим да је публика ушла у дворану јер се они не чују и они седе као мали људи у том гледалишту. Наравно, не тражим ја од њих да они ћуте у том гледалишту али они улазе у једну врсту храма. Док имате у једном другом граду, нећу га наводити, где постоји позориште али које неодговорно ствара за децу да они представу на коју дођу толко разарају гласним повицима, узвицима, иако је та представа играла исто у неком другом граду и прошла сјајно. Не зависи много чак ни од представе, ни од глумца, колико зависи од тога да ли деца знају где долазе, да ли их васпитачи и педагози припремају за позориште, да ли су их довели само што морају да их доведу. Без публике нема позоришта, ми то радимо за њих, али, с друге стране, морамо едуковати своју публику и можда је ово начин да с њима разговарамо, да их осветимо колико су они одговорни за нешто што се зове позоришна представа.

У том смислу, каква су очекивања деце од позоришта?

Ја мислим да свако дете очекује да позориште буде занимљиво, да позориште буде духовито, не нужно комедија, да очекује да му не буде досадно и да му буде доступно у сваком смислу - и идеје, и реализације. Та доступност њему значи да оно није искључено, али, наравно, кад кажем искључено мислим, пре свега, на његову менталну повезаност са представом.

Када већ говоримо о повезивању, имали смо при-

лике да чујемо да сте у раду са глумцима користили необичан поступак како бисте се са њима "повезали. Наиме, рекли сте да сте тражили њи-

хове старе породичне фотографије.

То је један поступак нашег приближавања нечему што се зове детињство и ја сам их замолио да изаберу десет фотографија из свог најранијег детињства од бебе па до поласка у школу. Онда су они, можда по први пут, видели једни друге кад су били мали па су причали разне догодовштине из тог периода и то је утицало не само на наше поимање детињства већ на зближавање колектива. Па је онда инсписијенткиња Нена питала "Па што само ви доносите слике? Хоћу ја да донесем вама моје слике". Биле су и занимљиве, и смешне а и тужне приче - о одрастању, о родитељима којих можда више нема, о бакама и декама којих више нема.. Тако да то је неки начин. Има сто начина да дођете до резултата а само један да погрешите а то је да не урадите ништа.

Многа позоришта урадила су много у претходном периоду и то је овогодишњи "Мали Јоаким" показао досадашњим програмом који још није готов. Како се вама као директору Заједнице професионалних позоришта Србије чини овогодишња селекција?

Не због тога што је представа коју сам радио у Пазару у селекцији, већ избор селектора, једне одговорне, посвећене редитељке Анђелке Николић је одличан пут и начин да позоришту укажемо достојанство јер избором селектора ми показујемо колико смо одговорни. Анђелка је прави избор била и волео бих да она буде селектор идуће године за овај фестивал јер је овом

фестивалу дала једну изузетну селекцију, барем за сада оно што сам гледао. Ово је избор онога што је она сматрала најбољим и најангажованијим, мени се чини, у овогодишњој продукцији тако да ми је драго да као стваралац могу да будем део овог "Јоакима" али и да нисам, рекао бих сигурно да је ова селекција добра јер нам је понудила један широки увид у оно што смо створили у претходној сезони.

На једном од разговора могли смо чути ваше сугестије да именом фестивала није обухваћена цела циљна група, односно да овај позоришни фестивал није само за децу и младе.

Треба додати "и родитеље" зато што он мора бити усмерен и ка родитељима, ка породици и ка образов-

ним установама. Не можемо сносити одговорност, односно пребацити лопту стално на туђ терен. Већина представа је намењена подједнако деци, младима али и њиховим родитељима јер мислим да позориште не постоји без укупне партиципације свих људи који га чине, а то је и баке и деке, и тате и маме.. Верујем да ће квалитет самих фестивала који се сваке године унапређује донети и довести неку публику која пежоративно каже "ма представа за децу -то није за мене". Напросто морамо размишљати о вишим слојевима и дубљим слојевима сваке представе, а не само "обраћамо се детету од пет година а не његовом родитељу, не његовом васпитачу". Мора и он имати нешто што ће да види. То је тај трећи, пети, седми слој...

Наталија Ђуровић

Није лако бити дете, Регионално позориште Нови Пазар

ИЗВЕШТАЈ СА ОКРУГЛОГ СТОЛА

"Није лако бити дете" је представа која је оставила утисак на све учеснике у разговору на Округлом столу.

О томе колико је далек пут од комада (основ од кога се полази) до текста и да ли је могућ свет без насиља, без обзира на замке у тврдњама да насиље постоји, говорио је г. Динуловић (потписује текст, режију и избор музике). Не вео је да се мора размишљати о свему и ускраћивати неке послове (рецимо драматурга), а кад је реч о комаду који је писан за лутке важно је стрпљење, поверење и креативност ансамбла. „Кључ рада је да сте отворени за идеје, а пут је мало дужи; познато је да је текст настао шездесетих година, а ми смо се играли позоришта и дошли до жанра, ознака и карактеристика“.

Глумци (Кристина Јевтовић, Рифат Рифатовић, Душан Живанић) су казивали како је настајала представа, да костим утиче на сценски покрет и помаже глумцу да креира лик, да је важна сценографија, да се користе сопствена искуства у обраћању деци и да је ово ангажовна представа о решавању ситуација у породици.

Како то дечак све коригује мудрошћу и одговорношћу

објаснио је Недим Незировић, истичући едукативни значај и забавни карактер представе. „Деца су као публика сурова, тј. искрена“ и значајно је проблем поделити са њима. Јер, детињство чине године несавладиве хистерије у којима, често, много тога није јасно и тешко је доносити закључке. Но, јасно је да је крај чисто драмски и љубав је кључ и деца то прихватају и добро испрате представу, као данас у овој сали. „То је незаборавно искуство и важно сазнање да се односи на све узрасте“, рекао је Недим. Рифат је истакао да је глумцу дивно да игра „шарени“ репертоар: и за децу и за одрасле, а то карактерише позориште у Новом Пазару, да је то теже, али боље и инспиративније.

Директор Регионалног позоришта, г. Мујезиновић мисли да је „позориште коректор друштва“ и да неговање позоришне публике почиње представама за децу и да су важне тзв. контролне пробе са децом што је пракса Миодрага Динуловића.

Добра запажања да се глумци „здрово играју“ и о визуелном решењу и подели улога, као и о једноставности је изнео Дарко Бјековић, али је и истакао значај одговорности аутора за свој рад. Говорило се и о стереотипима у позоришту, да су нам, данас, деца у публици поручила „да могу да разумеју да је неко дете“ и да опчињава њихова пажња. Наглашена је потреба деце да се „глупирају“ и да је ово весела опомена како треба да изгледа одрастање без забрана, а да се не објасни проблем, без речи „немој“ и да одрасли то морају да чују, јер се дечак обраћа њима. Идеја је експеримент који изазива размишљање!

Чуло се и да сви пројекти у позоришту треба и мора да имају добре услове за реализацију и да о томе мора имати (донети) став Заједница професионалних позоришта Србије.

Радмила Булатовић

ОДРАСЛИ И ДЕЦА ИЛИ РЕШЕЊА КОЈА ИСКЉУЧУЈУ НАСИЉЕ

Регионално позориште Нови Пазар

Наташа Гвозденовић

Представа „Није лако бити дете“ по тексту и режији Миодрага Динуловића, а у продукцији Регионалног позоришта у Новом Пазару настала је по мотивима драмског текста М.Б. Јанковића „Како да се (О)понашам“.

Глумачки тим представе чине Недим Незировић, Душан Живанић, Кристина Јевтовић, Сандра Миљковић, Анђела Марић, Рифат Рифатовић и Харис Шећеровић - играју пратећи редитељев гротескни кључ, који не иде ни једног момента у карикатуру, већ се игра самосвесно - јасно се обраћају својој публици. Како свако игра више ликовна они то чине тако да деци у публици то буде лако разумљиво и да их не збуни, у једном брзом темпу игре и брзој промени ликова они успевају да покажу јасне границе између ликова што свакако није лако и говори о самосвести код глумца.

Редитељ Миодраг Динуловић, дакле, полази од текста М.Б. Јанковића, по којем је као дечак гледао луткарску представу, свестан да је ствара у нашем времену и из нашег времена, он кроз радионичарски рад са глумцима бавећи се њиховим и својим сећањима на детињство ствара представу која се доминантно бави родним стереотипима и на један начин раскринкавањем задатог (иако тетка и теча пројцирају да ће тек рођени дечак бити певач или доктор ми од самог дечака сазнајемо да је решио да буде глумац) Динуловић меша времена и планове прича, доноси пред публику позориште у позоришту. Режира као што сам поменула у гротеском кључу у једној јонесковској атмосфери која је наглашена костимом Ане Колбјанове који подцртава гротескни амбијент представе. Гротеска код Динуловића служи да нагласи дуално у ситуацијама, да представа буде јасна и духовита захваљујући једном урнебесном темпу.

Светло Радомира Стаменковића непогрешиво креира урнебесну атмосферу у којој се мешају стварности, преплићу прошлост, садашњост и будућност.

Наш јунак све време пролази кроз низ ситуација

уз своје пратиоце вилу Добрилу и Нећка који га за разлику од Добриле „зове у штету“ и све време ова представа публици показује различите начине решавања ситуација, тачније уводи нас у простор у којем је могуће конфликтне ситуације решити без насиља - најпре о томе говори својој младој публици.

Сценографија Ане Колбјанове продужетак је представе, као и костим - маркира свет у којем се представа одиграва.

Представа „Није лако бити дете“ улази у дијалог са публиком, лако их позива у игру, а то чини без кокетирања већ динамиком саме игре.

Наташа Гвозденовић

Катарина Ђоковић

“ДЕТЕ ЈЕ ДЕТЕ ДА ГА ВОЛИТЕ И РАЗУМЕТЕ”

Петог дана 12. по реду Фестивала представа за децу и младе професионалних позоришта Србије „Мали Јоаким“ одиграла се комедија о одрастању „Није лако бити дете“ Регионалног позоришта из Новог Пазара. Текст и режију потписује Миодраг Динуловић, инспирисан комадом „Како да се (О)понашам“ М. Б. Јанковића.

Како је то бити дете из угла детета од самог рођења па све до прве љубави објаснио нам је креативан ансамбл Регионалног позоришта из Новог Пазара кроз своје непоновљиве маске, костиме и минималистичку, коцкасту сценографију јарких боја. Главни лик који сноси целу фабулу, дечак Милан, најпре нам се обраћа у трећем лицу, где пратимо како је текао његов живот након што се родио. Уз њега су брижни родитељи, мајка и отац, који имају карактеристичне костиме - мајка од венчања носи кецељу, док тата носи кравату. У првим сценама његовог живота увиђамо плејаду стереотипа коју потпирују класичне родитељске лажи попут „Донела те рода“, „Нашли смо те у купусу...“ и разговарање њањавим тоновима. Касније током одрастања се то стање погоршава сразмерно нашем српском менталитету. Након првог упознавања са течом и тетком и бесмучном расправом између њих шта ће дете заправо бити кад порасте, у малом Милану родиле су се две нове личности – добра вила Добрила и Нећко, онај што стално нешто неће да хоће и хоће да неће. Добрила и Нећко се надигравају, тачније освајају поене ко је од њих двоје бољи. Функционишу као добар и лош глас који Милану током одрастања остављају избор слободне воље. Добрила делује као брижнија и савеснија, те константно дечака Милана наводи на финоћу и софистицираност, док је Нећко спреман да се игра одмах и сад и да, по могућству, уништи све око себе, јер је тако, према његовом мишљењу, занимљивије. Пошто дечак од седам, девет, па касније и једанаест година и даље нема капацитете да преиспита шта је добро, а шта није за њега, најчешће се дешава да током одрастања стане на страну онога што тренутно жели. Након што донесе избор, Милан креће у поход за остваривањем истог захтева. Када погрешно, дешава се нуспојава током које родитељи вичу на њега и казне га испољавајући типичне

реченице за ово поднебље. Када се деси тако нешто страшно, попут вике или батина, то углавном буде Нећково масло, који обожава да се поигра ситуацијом. У тренуцима негативних последица лошег избора, добра вила Добрила стопира сцену, врати је уназад до кључног момента слободне воље и покаже како заправо треба да изгледа ток разговора и след догађаја како би и у тој ситуацији, али и у свакој наредној породица била функционална.

Представа за децу „Није лако бити дете“ приказује путеве по којим дете и родитељи могу да ходају током дететовог одрастања. Миодраг Динуловић, редитељ и аутор текста, јасно је представио смер кретања када се дете понаша инфантно, готово незрело и тиме указао како те особине утичу на социолошку форму и структуру личности одраслог човека. Такође, упоредно, успео је да дочара и како изгледа пут детета које прати инструкције система вредности и на који начин дете које одраста у здравој породици, и притом има јасан доживљај односа родитељ-дете, има позитивније, а самим тим и зрелије погледе на свет у даљем одрастању и животу. Оно што све време стоји са стране и копка нас публику јесте управо покрет руке добре виле Добриле када је танано подигне и гласно изговори „Стоп“. Свесни смо да у нашим животима не постоји стоп дугме и да се ништа неће зауставити нити вратити уназад да би се поновило и ишло рутом којом треба. Због тога представа, односно комедија о одрастању „Није лако бити дете“, апелује да ми сами себи будемо дугме стоп. Креира од нас храбре људе који постају свесни тренутка у којима скрећу, несвесни да се ситне грешке гомилају и постају велики проблем касније, када изгубимо било какву конекцију са дететом. Замислите како је детету које преживљава сва наша преиспитивања, незнања и тумарања погрешним, неосветљеним путевима. Стварно никако није лако бити дете.

Катарина Ђоковић
Портал „Хоћу у позориште“

ДНАС НА РЕПЕРТОАРУ

МАЛИША У ЗЕМЉИ КЊИГА

Народно позориште Лесковац

Текст и режија: **Љубиша Баровић**Костими: **Дариус**Сценографија: **Момир Пејатовић**Сценски покрет и кореографија: **Миодраг****Крчмарик**Музика: **Љубиша Баровић**Аранжмани: **Слободан Радивојевић – Село и****Чеда Чворак**

Снимано у студијима “Ортаци и АМБ”

Певају: **Лука Виторовић, Ирина Арсенијевић**и **Љубиша Баровић**

Лица:

МАЛИША: **Филип Радивојевић**ПРОФЕСОР: **Иван Јанковић**МАЋЕХА: **Маја Јанковић**СНЕЖАНА: **Тања Крчмарик**МОГЛИ: **Душица Милошевић**ПИПИ ДУГА ЧАРАПА: **Петра Димитријевић****Реч редитеља:**

“Кад год кажеш ја пропустиш да кажеш неку лепу реч...”

Честитост, поштење, уважавање, поштовање, пожртвовање... то су речи које описују диван рад са свим запосленима у Народном позоришту Лесковац.

Моја реч је ЗАХВАЛНОСТ!

“ОД СВИХ МРАКОВА НАЈЛЕПШИ ЈЕ ПОЗОРИШНИ МРАК”

Љубиша Баровић

СУТРА НА РЕПЕРТОАРУ 13.00 (узраст 7+)

КО НЕМА У ВУГЛА, ГУГЛА

Књажевско-српски театар Крагујевац

Текст и режија: **Љубиша Баровић**Костими: **Дариус**Сценографија: **Момир Пејатовић**Сценски покрет и кореографија: **Миодраг Крчмарик**Музика: **Љубиша Баровић**Аранжмани: **Слободан Радивојевић – Село и Чеда Чворак**

Снимано у студијима “Ортаци и АМБ”

Певају: **Лука Виторовић, Ирина Арсенијевић и Љубиша Баровић**

Лица:

МАЛИША: **Филип Радивојевић**ПРОФЕСОР: **Иван Јанковић**МАЋЕХА: **Маја Јанковић**СНЕЖАНА: **Тања Крчмарик**МОГЛИ: **Душица Милошевић**ПИПИ ДУГА ЧАРАПА: **Петра Димитријевић****САВЕТ ФЕСТИВАЛА****Миодраг Динуловић**, председник ЗППС**Ивана Недељковић**, директор 12. Фестивала “Мали Јоаким”**Милош Крстовић**, директор Књажевско-српског театра Крагујевац**Зоран Стаматовић**, директор Народног позоришта Ужице**Владимир Ђуричић**, директор Позоришта тимочке крајине

“Зоран Радмиловић” Зајечар

Градмир Филипковић, директор Народног позоришта Пирот**Спасоје Ж. Миловановић**, директор Народног позоришта Ниш**Предраг Радоњић**, директор Народног позоришта Приштина**Бранислав Недић**, директор Крушевачког позоришта**Милена Богавац**, директор Шабачког позоришта**Јелена Патрногић**, директор Позоришта за децу Крагујевац**Милица Радуловић**, директор Позоришта лутака Ниш**Драган Марјановић**, в.д. директора Народног позоришта Лесковац**Ненад Јовић**, директор Позоришта “Бора Станковић” Врање**Сеадетин Муџезиновић**, директор Регионалног позоришта

Нови Пазар

Братислав Јанковић, в.д. директора Градског позоришта ЧачакМАЛИ
ЈОАКИМ**СТРУЧНИ ЖИРИ****Др Миливоје Млађеновић**,
театролог**Љубица Бељански-Ристић**,
позоришни педагог**Драгана Милошевски-Попова**,
позоришни редитељ**СЕЛЕКТОР И МОДЕРАТОР****Анђелка Николић**,
позоришни редитељ**КРИТИЧАР ФЕСТИВАЛА****Наташа Гвозденовић****БИЛТЕН 12. ФЕСТИВАЛА ПРЕДСТАВА ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ “МАЛИ ЈОАКИМ”**

Издавач: Прво приградско позориште - Пулс театар Лазаревац

Уредник билтена и графичка припрема: Слађана Калик

Редакција:

Наталија Ђуровић, Радмила Булатовић, Милеса Караџић,

Катарина Ђоковић, Наташа Гвозденовић

Фотографија: Лазар Мандић